

Ισορροπεί μεταξύ ενός εφιάλτη και μιας αστικής μινιατούρας

**«Έν κινήσει» του
Γιώργου Κλεάνθους ·
Β. Σκηνοθέτη:
Κωνσταντίνα
Ιωαννίδου
Παίζουν: Ανδρέας
Βασιλείου, Γιώργος
Κυριάκου, Δημήτρης
Σπύρου
Β. Σκηνοθέτη:
Κωνσταντίνα
Ιωαννίδου
Παίζουν: Ανδρέας
Βασιλείου, Γιώργος
Κυριάκου, Δημήτρης
Σπύρου**

Συνέβη αρκετές φορές να παρακολουθώ ή να διαβάζω, αν δεν έφταναν στη σκηνή, έργα εγχώριας θεατρικής γραφής και να απορώ, γιατί αυτή η συναρπαστική πραγματικότητα που κοχλάζει γύρω μας και προσφέρει ανά πάσα στιγμή θέματα και τύπους, απορρίπτεται από τους συγγραφείς και στη θέση της προτιμάται ένα αφηρημένο «πουθενά» όπου κάποια άμορφα πλάσματα μιλούν με μια γλώσσα ανώπαρκτη για αόριστα πράγματα. Για να είμαι ειλικρινής, περίμενα μια παρόμοια εμπειρία διαβάζοντας στον Τύπο τη σύντομη περιληψη του έργου του Γιώργου Κλεάνθους. Είχα ξεχάσει μια απλή απάντηση που δίνει η τέχνη σε όσους την πλησιάζουν με έτοιμες αισθητικές προδιαγραφές και κοινωνικές απαιτήσεις: η ποιότητα μετρά. Μόνο η ποιότητα. Και πίσω από την πόρτα του Παλιού Ξυδάδικου στη Λεμεσό συνάντησα (αναπάντεχα, επαναλαμβάνω) εντυπωσιακή ποιότητα σ' όλα τα επίπεδα της θεατρικής δημιουργίας που παρουσίαζε ο μικρός θίασος.

Ο Γιώργος Κλεάνθους έγραψε ένα πολύ ενδιαφέρον κείμενο. Η ιστορία για έναν ξένο χαμένο σε μια άγνωστη πόλη δεν πάσχει από αοριστία, πρωτίτως επειδή πατά σε γερό λογοτεχνικό έδαφος. Με μια τάση ανάλαφρης, με χαμόγελο, διακευμενικότητας ο συγγραφέας έρχεται σε επαφή με διάφορα θεατρικά είδη, ξεκινά από Μπέκετ, έχει απόηχους από Ιονέσκο, βάζει τους ήρωές του σε αντιπαραθέσεις του Άλμπι, δεν περιφρονεί την ύλη από τηλεοπτικού τύπου «Οικογενειακές ιστορίες», ξαφνικά σφίγγει την υπόθεση με ανατροπές κινηματογραφικού θρίλερ. Ω, τι συνονθύλευμα, μπορεί να πει κάποιος που δεν είδε την παράσταση. Μα δεν πρόκειται για δανεισμούς ή για ασυνειδητους επηρεασμούς, αλλά για έναν έξυπνο διάλογο που ένας νεαρός συγγραφέας με χιούμορ, γούστο και αίσθηση θεατρικού μέτρου (έμφυτη, καθώς πρόκειται για το πρώτο του έργο) αναπτύσσει με τις πιο πάνω πηγές. Το έργο καταφέρνει να ισορροπεί μεταξύ ενός εφιάλτη και μιας αστικής μινιατούρας. Η

συνάντηση δύο αγνώστων στους δρόμους μιας πόλης αλλάζει φάσεις και φωτίζεται από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Οι δρόμοι ξαφνικά βγαίνουν εκτός ελέγχου και παγιδεύουν τους αχωμένους περιπατητές σε εφιαλτικούς κύκλους, οι ήρωες εγκαταλείπουν ο ένας τον άλλον, κυνηγιούνται, συναντιούνται ξανά σε στιγμιότυπα εξομολογητικής σύνδοιμορφίας. Ο χρόνος αναφέρεται συνέχεια, ο ένας από τους ήρωες βιάζεται, ο άλλος προκαλεί κάποτε παράλογες, κάποτε συναισθηματικές επιβραδύνσεις, ο τρίτος επεμβαίνει με κλοουνίστικο ιντερμέτζο. Το κωμικό και το εφιαλτικό στοιχείο δεν εναλλάσσονται απλώς, αλλά συνυπάρχουν ενσωματωμένα στην παράξενη πλοκή. Η γλώσσα απαλλαγμένη από στοιχεία αναγνωρίσιμης εντοπιότητας, είναι σφικτή και ευέλικτη και εξυπηρετεί τις υφολογικές μεταπτώσεις της πλοκής.

Περιγράφοντας το έργο ως κείμενο, περιγράφω ταυτόχρονα το θέαμα. Ο σκηνοθέτης, Στέλιος Ανδρονίκου, όντως δημιουργεί μια εν κινήσει παράσταση. Η τήρηση του ρυθμού ανάγεται σε σημαντικό ζητούμενο, καθώς ο σκηνοθέτης χειρίζεται το κείμενο ως παρτιτούρα, εντοπίζοντας και ακολουθώντας όλες τις διακυμάνσεις ύφους, εναλλάσσοντας τις παράλογες επιταχύνσεις με συναισθηματικές επιβραδύνσεις,

δίνοντας εναλλάξ σόλο στιγμές στους ηθοποιούς του. Ενορχηστρώνοντας τον λόγο του Γιώργου Κλεάνθους ο Στέλιος Ανδρονίκου προτάσσει στη δράση τη μουσική εισαγωγή, με τον Δημήτρη Σπύρου να βάζει κωμικά και παράλογα εισαγωγικά στα όσα ακολουθήσουν. Οι μουσικές παρεμβάσεις, όπως, π.χ., το σόλο με το πριόνι, εξακολουθούν να παίζουν τον ρόλο του αντίβαρου, όταν ο λόγος αποκαλύπτει κατά καιρούς σκοτεινά βάθη. Αλλά και η υποκριτική παρέμβασή του Δημήτρη Σπύρου στο ντουέτο των πρωταγωνιστών συνεχίζει τον ίδιο λειτουργικό ρόλο.

Τον ρυθμό της κίνησης, του λόγου και των μεταβάσεων από τη μια σκηνή στην άλλη ο σκηνοθέτης τον συντονίζει με τον πολύ δημιουργικά

σχεδιασμένο ρυθμό από τον Δημοσθένη Κλεάνθους. Ο σχεδιασμός της κίνησης από τον σκηνοθέτη μεγαλώνει τον χώρο του Ξυδάδικου, του προσθέτει μυστήριο. Την παράλογη παραμόρφωση του τοπίου του έργου την εκφράζει το παράλογο παραμορφωμένο και τοποθετημένο άγαλμα του σκηνογράφου Λάκη Γενεθλή.

Την κύρια έκφρασή της η σκηνοθετική γραμμή τη βρίσκει στις εξαιρετες ερμηνείες του Ανδρέα Βασιλείου και του Γιώργου Κυριάκου. Η εκτός ΘΟΚ χρονιά του Ανδρέα Βασιλείου αποδεικνύεται γόνιμη. Μέτα από την καλή δουλειά στις «Δυσαρμονίες» της ΕΘΑΛ ο ρόλος του Χάρη απαιτεί εκφραστική ευστοχία, επειδή οι στυλιστικές διαφοροποιημένες φάσεις πρέπει να γίνονται (και γίνονται) αισθητές μέσα από την ερμηνεία των ηθοποιών. Ο Γιώργος Κυριάκου με επιτυχία συστήθηκε στο κοινό με την πρόσφατη παράσταση του Θεάτρου Versus «Firebird» σε ρόλο δραματικό. Καθώς η γνωριμία προχωρά, μαθαίνουμε για την ικανότητά του να παίζει με συναίσθημα, με γνήσιο υποκριτικό χιούμορ, με εντυπωσιακή κίνηση. Οι δύο ηθοποιοί συμπλέκουν τους ρόλους τους τόσο που η κάθε υποκριτική δράση του ενός προκαλεί μια αισθητή για το κοινό αντίδραση του συμπρωταγωνιστή του.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

